

2014 HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

Classical Hebrew Extension

General Instructions

- Reading time 10 minutes
- Working time 1 hour and 50 minutes
- Write using black or blue pen Black pen is preferred
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper

Total marks - 50

Section I Pages 3–8

30 marks

This section has two parts, Part A and Part B

• Allow about 1 hour and 5 minutes for this section

Part A - 20 marks

• Attempt Questions 1–2

Part B – 10 marks

Attempt Question 3

Section II Pages 9–11

20 marks

- Attempt Questions 4–6
- Allow about 45 minutes for this section

BLANK PAGE

Section I — Prescribed Text

30 marks

Allow about 1 hour and 5 minutes for this section

Part A – 20 marks Attempt Questions 1–2

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 1 (10 marks)

(a) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Ezekiel 26:7-14

- קני לָה אָמַר' אַדֹנֵי יְהוֹּה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרָאצַר מֶלֶדְ־בָּבֶל מִבְים בִּסָוּס וּבַרֵבב וּבִפַּרְשֵׁים וִקְהֵל וִעַם־רֵב:
 - אַלִיִּךְ פְּשָּׁרֶה בַּשָּׁרֶה בַּשָּׁרֶה בַּשָּׁרֶה בַּשָּרֶה יָהַרָג וְנָתַׁן עָלַיִּךְ דְּיֵּק וְשָׁפַּּךְ עָלַיִּךְ אָנַה: יהקים עַלֵּיִך אָנַה:
 - 9 וּמְחֵי קַבָלּוֹ יִתֶּן בְּחְמוֹתָיִדְ וּמִּגְדְּלוֹתֵיִדְ יִתְּץ בְּחַרְבוֹתֵיו:
 - 10 מִשִּׁפְעַת סוּסֶיו יְכַפֵּך אֲבָקֵם מִקּוֹל פָּרַשׁ וְגַלְנֵּל וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה: חִוֹמוֹתֵיִךְ בִּבֹאוֹ בִּשִּׁעַרִיִךְ כִּמִבוֹאֵי עִיר מִבָּקָעָה:
 - 11 בְּפַרְסִוֹת סוּסִׁיו יִרְמִׂס אֶת־כָּל־חְוּצוֹתֵיִךְ עַמֵּךְ` בַּחֲרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבְוֹת עזּדְ לארץ תּרד:
 - וֹאָבְנָיְדְ וְעַצֵּיִדְ וּבְּזִזּלְ רְכֻלְּתֵּׁדְ וְתָּרְסוּ חוֹמוֹתֵּיִדְ וּבְתִּי חֶמְדְתֵּךְ יִתְּצוּ וֹאָבְנָיִדְ וְעַצִּיִּדְ וַעֲפָבֵּרְ בְּתִּיֹדְ מָיִם יְשִׁימוּ:
 - 13 וְהַשְּׁבַתִּי הֲמָוֹן שִׁירֵיִךְ וְקַוֹל כִּנּוֹלִיִךְ לְאַ יִשְׁמַע עְוֹד:
 - וּנְתַתִּיך לִּצְחָיחַ סָּלַע מִשְּׁשַח חֲרָמִים ׁתְּהְיֶּה לְאֹ תִבְּנֶה עֻוֹד כֵּי אֲנִי יְהֹנָה ֹדִבַּרְתִּי נְאֶם אֲדֹנֵי יְהוָה:
- (i) Identify examples of the use of *Pa'al (Qal)*, *Niphal*, *Piel* and *Hiphil* conjugations (*binyanim*) in the extract. Provide ONE example for each conjugation (*binyan*).
- (ii) (verse 7) הָנְנָי מֵבֶיא אֶל־צֹּר נְבוּכַדְרֶאצַר מֱלֶדְ־בָּבֶל (1

How does the geographical location of Tyre differ between the time of Nebuchadrezzar and the time of Alexander the Great?

Question 1 continues on page 4

Question 1 (continued)

(b) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Ezekiel 27:3-11

- ז וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הישבתי [הַיּשֶׁבֶת] עַל־מְבוֹאָת יָּם רֹכֶלֶת' הָעַמִּים אֶל־ אָיָם רַבִּים כָּה אָמַר' אַדֹנֵי יִהוֹה צוֹר אַתּ אָמַׁרִתּ אֵנִי כִּלְילַת יְפִי:
 - 4 בַּלֶב יַמִּים גִבוּלֶיִדְ בֹּנַיִדְ כָּלְלוּ יָפִיֵדְ:
- ז בְרוֹשִׁים מִשְּׂנִיר בָּנֵנ לָךְ אָת כָּל־לֻחֹתֻיִם אָרֵז מִלְּבָנוֹן לָלָחוּ לַעֲשִׂוֹת הֹרו עליה:
 - פרים (פּתּים): כתים (פּתּים): כתים (פּתּים):
- שִׁשׁ־בְּרְקְמָה מִמִּצְרַיִּם הָיָה מִפְּרָשֵּׁך לִהְיוֹת לֶךְ לְנֵס הְּכֵלֶת וְאַרְנָּמָן
 מֵאַיֵּי אֱלִישֶׁה הָיָה מְכַפֵּך:
- צור' הָיוּ בָּדְ הַכָּמִיִף אור' הָיוּ בָּקָה חֹבְלֵיִף: צור' הָיוּ בָּדְ הַמָּה חֹבְלֵיִף: 8
 - 9 זְקְנֵּי גְבַל וַחֲכָמֶיּהָ הֵיוּ בְּדְ מַחֲזִיאֵי בִּדְאֵבְּ כָּל־אֲנִיּוֹת הַיֶּם וּמַלְּחֵיהֶם הֵיוּ בָּדְ לַעֲרָב מַעַרָבֵדְ:
 - 10 פֿרַס וְלְּוּד וּפּוּמ׳ הָיִוּ בְחֵילֵּךְ אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ מָגֵן וְכוּבַע׳ תִּלּוּ־בְּדְ הַמָּה נָתִנִּוּ הַדְּרֵךְ:
- 11 בְּנֵי אַרְנַד וְחֵילֵדְ עַל־חוֹמוֹתַיִּדְ סָבִּיב וְגַּמָּדִים בְּמִגְּדְּלוֹתַיִדְ הָיִוּ שִׁלְּמֵיהֶם תִּלְוּ עַל־חוֹמוֹתַיִּדְ סָבִּיב הָמָה כָּלְלִוּ יָבְּיֵדְ:
 - (i) Ezekiel mentions different types of trees in this extract. Identify THREE of these trees and describe their use.
 - (ii) Ezekiel compares seabound \exists with a ship, including those who built it and those on board.

Provide a detailed explanation of this comparison based on the commentary.

Question 1 continues on page 5

Question 1 (continued)

(c) Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Ezekiel 28:6-10

- 6 לַבֶּן כָּה אָמַר אֲדֹנֵי יְהוֹגָה יָעַן תִּתְּדְ אֶת־לְבָבְךָּ כְּלֵב אֱלֹהִים:
- זְלִים עָרִיצֵי גּוֹיגֶם וְהַרְּיֹקוּ חַרְבּוֹתָם עַל־יְפִּי חַכְמָהֶּךְ וְחִלְּלִוּ יִפְּעָתֶךִּ:
 - לַבְּלֵב יַמְּיִם:
 לַשַׁחַת יְוֹרְדֻוּךְ וָמַתְּה מְמוֹתֵי חָלֶל בְּלֵב יַמִּים:
 - הַאָּמָר תֹאמַר' אֱלֹהַים אָנִי לִפְנֵי הְרְנֵּלֶךְ וְאַתְּה אָדֶם וְלֹא־אֵל בְּיֵד מְחַלְלֵיךְ:
 - 10 מוֹתֵי עֲרַלֶּים הָּמִוּת בְּיַד־זָרֶים כָּי אֲנֵי דַבַּּרְתִּי נְאָם אֲדֹנֵי יְהוָה:

What punishment would befall the arrogant ruler? In your answer, refer to text and commentary.

End of Question 1

Please turn over

Question 2 (10 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Succah 25 a-b

א משנה שְׁלּוּחֵי מִצְנָה פְּטוּרִין מִן הַסּוּכָּה. חוֹלִין וְשׁוֹתִין עֲרַאִי וּמְשַׁמְשֵׁיהֶן פְּטוּרִין מִן הַסּוּכָה. אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין עֲרַאי חוּץ לַסּוּכָה.

ב גמרא מנא הָנִי מִילֵי? דִּתְנוּ רַבְּנַן: ״בִּשִּׁבִתִּדְּ בָּרֶרֶ״ – בְּרָט לְעוֹסֵק בְּמִצְוָה, ״וּבְלֶּכְתְּדְ בַדֶּרֶךְ״ – פָּרָט לְחָתָן. מִכָּאן אָמְרוּ: הַכּוֹנֵס אֶת הַבְּתוּלָה – פְּטוּר, וָאָת הָאַלְמָנָה – הַיָּיב. מַאי מַשְׁמַע? – אָמַר רַב הּוּנָא: בַּדֶּרֶךְ, מַה דֶּרֶךְ רְשׁוּת – אַף כֹּל רְשׁוּת, לְאַפּוֹקִי הַאִּי דְּבָמְצָוָה עָסוּק. – מִי לָא עָסִקִינַן דְּקָאָוֵיל לְדְבַר מִצְנָה, וִקָּא אַמַר רַחִמָּנָא לִיקִרי! – אָם כֵּן לֵימָא קּרָא ׳בְּשֶׁבֶת׳ וּ׳בְלֶכֶת׳, מַאִּי ׳בִּשִׁבְתְּדְ׳ ׳וּבְלֶכְתְּדְ׳ – בְּלֶכֵת דידָדְ הוּא דִּמִיחַיִיבַת, הָא בָּלֶכֵת דִּמִצְנָה – פִּטִירַת. – אִי הָכִי, אֵפִּילּוּ כּוֹנֵס אֵת הָאַלְמָנָה נַמִי! – כּוֹנֵס אַת הַבְּתוּלָה – מְרִיד, כּוֹנֵס אַלְמָנָה – לָא מִרִיד. – וְכָל הַיכָא הִּטְרִיד הָכִי נַמִי הְּפָשוּר? אֶלָּא מֵעַתָּה טָבְעָה ספִינַתוֹ בַּיָם דִּמָּרִיד, הָכִי נַמִי דִּפָּטוּר?! וְכִי תֵּימָא הָכִי נַמִי – וְהָאָמַר רַבִּי אַבָּא בַּר זַבְדָּא אָמַר רַב: אָבֵל חַיַּיב בָּכַל הַמָּצִוֹת הַאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה, חוּץ מָן הַתְּפִּילִין, שָׁהַרִי נַאֲמַר בָּהֵן פָּאָר! – הָכָא מִרִיד מִירְדָּא דִּמְצְוָה, .הַתָם – מָרִיד מִרְדָּא דְּרְשׁוּת.

ג וְהָעוֹמֵק הְּמִצְוָה פְּטוּר מִן הַמִּצְוָה מֵהָכָא נָפְּקָא? מֵהָתָם נָפְּקָא, דְּתַנְיָא: וַיְהִי אֲנָשִׁים מִי הְיוּ? נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ לְנֶפֶשׁ אָדָם וכו״ אוֹתָם אֲנָשִׁים מִי הְיוּ? נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ שֵׁל יוֹמֵף הַוּלִילִי, רַבִּי עַקִיבָּא שָׁל יוֹמֵף הַוּלִילִי, רַבִּי עַקִיבָּא

Question 2 (continued)

אוֹמֵר: מִישָׁאֵל וְאֶלְצְפָּן הָיוּ שֶׁהָיוּ עוֹסְקִין בְּנָדָב וַאֲבִיהוּ.

רַבִּי יִצְחָק אוֹמֵר: אִם נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹמֵף הָיוּ –

בְּבָּר הָיוּ יְכוֹלִין לִישַׁהֵר, אִם מִישָׁאֵל וְאֶלְצִפָּן הָיוּ –

יְכוֹלִין הָיוּ לִישַׁהֵר. אֶלָּא עוֹסְקִין בְּמֵת מִצְוָה הָיוּ, שֶׁחָל שְׁבִיעִי שֶׁלְּהֶן לִהְיוֹת בְּעֶרֵב בֶּּסַח. שֻׁנָּאֲמַר ״וְלֹא שֶׁחָל שְׁבִיעִי שֶׁלְהֶן לִהְיוֹת בְּעֶרֵב בֶּּסַח. שֻׁנָּאֲמַר ״וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׁוֹת הַבָּּסַח בִּיוֹם הַהוּא״, בַּיוֹם הַהוּא אֵין יְכוֹלִין לַעֲשׁוֹת. – צְרִיכָא, יְכוֹלִין לַעֲשׁוֹת. – צְרִיכָא, דְּהָים הְ הָבָא וְמַן הִיּבָא וְמַן הָנְא בְּלְשְׁמִעִינֵן הָכָא – מִשׁוּם דְּלָא מְטָא וְמֵן חִיוּבָא לָא, צְרִיכָא. וְאִי אַשְׁמַעִינֵן הָכָא – מִשׁוּם דְּלֵיכָּא כָּרֵת, לֵּבְל הָתָם דִּאִיכָּא כָּרֵת – אִימָא לָא, צִרִיכָא.

- (a) How is the law, עוֹסֵק בְּמִצְוָה פְּטוּר מִן הַמְּצְוָה לerived from the words עוֹסֵק בְּמִצְוָה בְּשׁבִתְּך בְּבֵיתֵף and וּבַלֵּכִתְּך בַּבִּרֵך ?
- (b) Identify THREE cases where even though one is אָסוּק, one is nevertheless 2 not אָסוּק from the performance of מַצְווֹת.
- (c) רַבִּי יִצְחָק אוֹמֵר: אָם נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹמַף הָיוּ כְּבִי יִצְחָק אוֹמֵר: אָם נוֹשְׂאֵי אֲרוֹנוֹ שֶׁל וֹמֶלְצְפָּן הָיוּ כְּבָר הָיוּ יְכוֹלִין לִימַהַר. אֶלָא עוֹסְקִין בְּמֵת מִצְוָה הָיוּ, שֵׁלָהוֹ לִימָה לְּעָרֵב בָּסַח.

Explain Rabbi Yitzchak's reasoning for rejecting the opinions of Rabbi Yossi Haglili and Rabbi Akiva. In your answer, refer to both extract and commentary.

(d) What different techniques are used by the rabbis in this extract to determine the *halakha*? Give specific examples from the extract.

End of Question 2

Section I (continued)

Part B – 10 marks Attempt Question 3

Answer the question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

In your answer you will be assessed on how well you:

- demonstrate knowledge and understanding of the prescribed text(s) relevant to the question
- communicate ideas and information using relevant examples
- present a logical and cohesive response

Question 3 (10 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Ezekiel 26:1-2

ין בָיהָי בְּעַשְׁתִּי־עֶשְׂרֵה שָׁנֶה בְּאֶחֲד לַחְׂדֶשׁ הָיֶה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאּמְוֹר:

2 בּן־אָּדָם 'יַעַן אֲשֶׁר־אָּמְרָה צִּר עַל־יְרוּשָׁלַבִּ' הָאָּח נִשְּבְּרֶה דַּלְתְוֹת הַעָּמִים נַסֵבָּה אֵלֵי אִמַּלְאָה הַחַרֶבָה:

Ezekiel 26:21

21 בַּלְּהָוֹת אֶּהְנֵךְ וְאֵינֵךְ וְתְּבֻקְשִׁי וְלְא־תִּמְּצְאִי עוֹד' לְעוֹלֶם נְאָם אֲדֹנִי יהוֹה:

Ezekiel 27:1-2

וֹיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלֵי לֵאּמְר:

2 וְאַתָּה בֶן־אָדָּם שֵׂא עַל־צִּר קִינָה:

Ezekiel 28:6

לַבֶּן כָּה אָמָר אֲדֹנֵי יְהוֹה יָעַן תִּתְּדְ אֶת־לְבָבְדָּ כְּלֵב אֱלֹהִים:

Explain the purpose and characteristics of Biblical prophecy as typified by the works of the prophet Ezekiel. Make reference to the extracts provided and the text as a whole.

10

Section II — Non-prescribed Text

20 marks Attempt Questions 4–6 Allow about 45 minutes for this section

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Question 4 (8 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalm 91:1-9

:	יתלונו	י≒מי	בצל	עליון	בסתר	ישב	1
	IT : '		/ :	\ \ : ∵	J., .	\	

Glossary:

צֵל	shadow	מְצוּדָה	fortress
פַח יָקוּשׁ	the fowler's trap	דֶבֶר הַוּוֹת	destructive plague
מֶבְרָה	feather	סֹחֵרָה	small shield
פַחַד	terror	אפֶל	darkness
פֶעֶב	destruction	שדד	destroys/ravages
צָהֶרָיִם	noon	בְעוֹן	haven

- (a) Parse the following words, giving root, binyan and tense/aspect.
 - (i) יְתְלוֹנֶן (verse 1)

1

6

(ii) 70° (verse 4)

1

- (b) What message is the psalmist conveying by introducing the four phrases מָלֶטֶב יָשִׁיּד צָהֲרָיִם and מַבֶּבֶר בָּאָפֶל יַהֲלֶךְ יוֹמֶם, מְפַּחַד לְיִלְהָ and מָבֶּבֶר נְשִׁיּד צָהֲרָיִם (verses 5–6) with the words, לא־תִירַא ?
- 2

(c) Analyse the literary features used in verses 1–4.

4

Question 5 (6 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalm 92:2-9

- 2 מוֹב לְהֹרָוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשָׁמִדְּ עֵלְיִוֹן:
- נ לְהַגִּיִד בַּבְּקָר חַסֵּדְדְ וַאֱמִנְּתָדְּ בַּלֵּילְוֹת:
- יַּעֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִנְּיָוֹן בְּכִנְּוֹר:
- 5 כִּי שִּׁמַחְתַּנִי יְהוָה בְּפָּעֲלֶך בְּמַעֲשֵׂי יָדֵיף אֲרַגַּן:
- :קיִקְלּוּ מַעֲשֶׂיף יְהֹוֶה שְׁהְאָר עָמְאָן מַחְשְׁבֹתֵיף
 - יַבְעַר לְאַ יֵדֶע וֹכְסִיל לא־יָבֵין אֵת־זְאת: 7
- צ בּפְרָחַ רְשָׁעִים וּ כְּמָוֹ עַּשֶׂב וְיָצִיצוּ כָּל־פְּעֵלֵי אָוֶן לְהִשְּׁמְדֶם עֲדִי־עַד:
 - 9 וְאַתָּה מָרֹוֹם לְעֹלֶם יְהוֶה:

3

3

Glossary:

זמר	sing praises	נֶבֶל	harp
הָבָּיוֹן	melody	רנן	to sing for joy
בַעַר	ignorant	כְּסִיל	fool
פרח	to sprout	پپ	grass
ציץ	to blossom		

(a) (verse 2) מֹוֹב לְהֹרְוֹת לַיהוְהָ

How does the psalmist suggest one demonstrates appreciation to God (verses 2–4)?

Interpret these metaphors in the context of the psalm's message.

Question 6 (6 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalm 125:1-5

- י שִּׁיר הַבַּּעֲלְוֹת הַבּּשְחִים בַּיהוֶה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמֹּוֹט לְעוֹלָם וֵשֵׁב:
- יַרוֹשֶׁלָם הָרִים סָבֵיב לֶה וַיהוָה סָבֵיב לְעַמָּוֹ מֵעַהָה וְעַד־עוֹלֶם:
- 3 פֶּי לָא יָנֿוּחַ שֵׁבֶט הָרָשַׁע עַל גּוֹרֶל הַצַּדְּיִקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחָוּ הַצִּדִּילִים בְּעַוְלְּחָה יְדִיהֶם:
 - 4 בישָיבָה יְהֹנָה לַמּוֹבִים וְלִישָּׂרִים בְּלִבּוֹתָם:

1

ישֹרָמֵם עַקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֶם יָהוָה אֵת־פּעֵלֵי הָאָוַן שָׁלוֹם עַל־יִשִּׁרָאֵל:

Glossary:

ציון	Zion	עַוְלָה	wrongdoing
מוט	to move/shake	נמה	to turn aside
بقڅم	sceptre	עֲקַלְקַלּוֹת	crooked ways
גוֹרַל	lot/property		

- (a) Identify a stylistic feature in the words בַּטְחִים בַּיהוֶה כָּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמֹּוֹט לְעוֹלֶם יַשְׁב (verse 1).
- (b) What theological ideas are expressed in this psalm? 5

End of paper

BLANK PAGE